



Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Buitenlandse Zaken
De heer drs. S.A. Blok
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 17 april 2019

betreft Vragen inzake Gezamenlijke Mededeling 'EU-China: een strategische visie'

ons kenmerk 164183u

Geachte heer Blok,

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) hebben met belangstelling kennisgenomen van de op 12 maart 2019 gepresenteerde Gezamenlijke Mededeling 'EU-China: een strategische visie'. Deze Mededeling geeft de leden van de fractie van de SP aanleiding tot het stellen van enkele vragen.

Algemeen

De leden van de **SP**-fractie constateren dat de Mededeling is bedoeld om een strategische visie neer te leggen voor de relatie tussen de Europese Unie en China. Het stuk bevat echter nauwelijks een strategische visie, zoals ook de regering lijkt te menen getuige de door haar geannoteerde agenda voor de Raad Buitenlandse Zaken van 18 maart. Klopt de indruk dat de Nederlandse regering een sterkere strategische visie had gewenst? Kunt u aangeven waar de Mededeling naar het oordeel van de Nederlandse regering verder had kunnen gaan?

De leden van de SP-fractie menen dat de Mededeling een positieve visie op de relatie tussen de EU en China lijkt te missen. Op blz. 1 wordt China in drie opeenvolgende zinnen aangeduid als 'strategische partner', 'economische concurrent', en politieke 'rivaal'. Welke van de drie dominant is wordt niet geheel duidelijk uitgesproken, maar een nauwkeurige lezing van de mededeling laat zien dat er ettelijke passages zijn waarin wordt gesteld dat China iets moet: enkele voorbeelden hiervan zijn:

- China heeft 'tot taak' om de drie pijlers van de Verenigde Naties te ondersteunen (bl. 2);
- China 'moet blijk geven' van een grotere inzet als donorland (blz. 3);
- China 'moet constructief meewerken' aan EU-inspanningen om de WTO te 'moderniseren' (blz. 7);
- China 'moet de EU als één entiteit beschouwen' (blz. 7).

Ook wordt China bij herhaling gemaand 'de regels' te respecteren, om dezelfde beginselen toe te passen als de EU, etcetera.

De toon van de Mededeling is nogal confronterend en weinig gericht op een positieve visie op wat strategische samenwerking tussen China en de EU (iets waartoe de EU zich toch jaren geleden heeft verplicht) zou kunnen bewerkstelligen. De leden van de SP-fractie betreuren het dat er geen positieve visie op constructieve samenwerking wordt ontwikkeld. Hoe kijkt de regering hier tegenaan?



datum 17 april 2019

ons kenmerk 164183u

blad 2

Klimaat

Op blz. 3 opent de Europese Commissie de alinea over klimaatverandering met de mededeling dat China de grootste veroorzaker van CO₂-uitstoot ter wereld is, zo lezen de leden van de SP-fractie. Kunt u een overzicht aanleveren met de cijfers betreffende de jaarlijkse CO₂-uitstoot per hoofd van de bevolking voor de EU, de Verenigde Staten, Japan, India en China over de periode 2000-2018?

Kunt u ook aangeven wat de prestaties van deze landen/entiteiten zijn waar het betreft het halen van de doelstellingen van het Verdrag van Parijs? Welk percentage van de toegezegde CO₂-reductie hebben deze landen/entiteiten feitelijk gerealiseerd sinds inwerkingtreding van dat verdrag?

Overheidsaanbestedingen

De Commissie besteedt veel aandacht aan de regulering van de aanbesteding van overheidsopdrachten. De open markt van de EU wordt daarbij als de norm gepresenteerd. Is de regering niet met de leden van de SP-fractie van mening dat niet alleen de regels van de WTO, maar ook de regels van de interne markt (stammend uit precies dezelfde periode en uit precies hetzelfde inmiddels deels achterhaalde gedachtengoed) gemoderniseerd moeten worden? Een open gesprek met de Chinese regering over wederzijdse aanpassing zou wellicht meer kunnen opleveren dan een star vasthouden aan regels die ook binnen de EU aan forse kritiek blootstaan. Hoe kijkt u hier tegenaan?

Kunt u in dit kader ook aangeven wat de stand van zaken is betreffende het Internationale aanbestedingsinstrument (IIO) (genoemd op blz. 8) dat al in januari 2016 (sic) is ingediend bij Europees Parlement en Raad?

Concurrentievermogen

De leden van de SP-fractie merken op dat de Commissie in september 2017 een Mededeling publiceerde over een hernieuwde strategie voor het industriebeleid van de EU¹. Daarin wordt de EU aangespoord om grensoverschrijdende samenwerking in de industrie te bevorderen, met sterke Europese spelers, rond strategische waardeketens, zoals de Commissie schrijft in de Gezamenlijke Mededeling 'EU-China: een strategische visie' (blz. 9). Hoe duidt u tegen deze achtergrond het recente verbieden door dezelfde Commissie van de voorgenomen samenwerking tussen Siemens en Alstom die tot de vorming van een sterke Europese speler in de strategische sector van de hogesnelheidstreinen zou hebben geleid?

De leden van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag binnen vier weken na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

J.G. Vlietstra

Voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking

¹ COM(2017) 479, 'Investeren in een slimme, innovatieve en duurzame industrie. Een hernieuwde strategie voor het industriebeleid van de EU'